

1.1

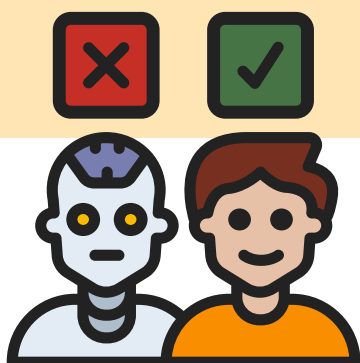
Πλαίσιο

Η εργασία πάνω στην Τεχνητή Νοημοσύνη ξεκίνησε τον 19ο αιώνα με την Επανάσταση του Λογισμού των Μπάμπατζ και Λάβλεϊς.

Το 1950, το τεστ Turing του Άλαν Τούρινγκ επέτρεψε την αξιολόγηση της μηχανικής νοημοσύνης και το 1956 επινοήθηκε επίσημα ο όρος «Τεχνητή Νοημοσύνη».

Τα πρώιμα συμβολικά συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στη δεκαετία του 1960 στόχευαν στην προσομοίωση της ανθρώπινης συλλογιστικής, και τη δεκαετία του 1980 η βελτίωση του υλικού και η εισαγωγή νευρωνικών δικτύων επέτρεψαν ταχύτερη ανάπτυξη.

Σημαντικές ανακαλύψεις σημειώθηκαν τη δεκαετία του 2000, έτσι ώστε η σύγχρονη Τεχνητή Νοημοσύνη να μπορεί πλέον να εκτελεί ένα ευρύ φάσμα εργασιών.

1.2

Εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης και τι μπορούν να κάνουν

Τα εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης εκτελούν εξειδικευμένες εργασίες, όπως επεξεργασία γλώσσας, αναγνώριση εικόνας και υποβολή εξατομικευμένων προτάσεων.

Στην *εκπαίδευση ενηλίκων*, η Τεχνητή Νοημοσύνη επιτρέπει την εξατομικευμένη μάθηση και αξιολόγηση και ενισχύει τη διδασκαλία και τη συνεργασία.

1.3

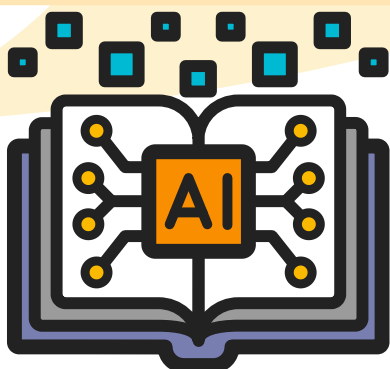
Οφέλη της Τεχνητής Νοημοσύνης στην εκπαίδευση

Η Τεχνητή Νοημοσύνη υποστηρίζει συμπεριληπτικά, αποτελεσματικά και διαδραστικά μαθησιακά περιβάλλοντα για εκπαιδευτικούς και μαθητές:

- **Εξατομικευμένη μάθηση:** προσαρμόζεται στις ατομικές ανάγκες, με προσαρμοσμένο περιεχόμενο και ρυθμό
- **Υποστήριξη Εκπαιδευτικών:** αυτοματοποιεί τις εργασίες διαχείρισης και κάποια βαθμολόγηση, ώστε οι εκπαιδευτικοί να μπορούν να επικεντρωθούν στους μαθητές τους
- **Προσβασιμότητα:** υποστηρίζει άτομα με Ειδικές Μαθησιακές Διαφορές με εργαλεία και προσαρμοσμένες μαθησιακές προσεγγίσεις
- **Ενισχύει την αλληλεπίδραση:** με διαδραστικά εργαλεία όπως chatbots και εξελισσόμενα διαδικτυακά περιβάλλοντα εκμάθησης γλωσσών

Βήματα για τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης στην εκπαίδευση:

1. Προσδιορίστε τις ανάγκες και τους στόχους
2. Επιλέξτε κατάλληλα εργαλεία
3. Σχεδιάστε και οργανώστε προσεκτικά την κυκλοφορία
4. Επανεξετάζετε τακτικά και προσαρμόζετε τις χρήσεις όπως απαιτείται

1.4

Τεχνητή Νοημοσύνη και προσβασιμότητα

Η Τεχνητή Νοημοσύνη υποστηρίζει τις ίσες ευκαιρίες και τα συμπεριληπτικά ψηφιακά περιβάλλοντα:

- Βελτιώνει την πρόσβαση στην εκπαίδευση για μαθητές με σωματικές, γνωστικές και γλωσσικές διαφορές
- Υποστηρίζει την εξατομικευμένη μάθηση για μαθητές με π.χ. ΔΕΠΥ, δυσλεξία και αυτισμό
- Ενισχύει την συμπερίληψη με εργαλεία όπως η μετατροπή ομιλίας σε κείμενο, οι αναγνώστες οθόνης, η μετάφραση σε πραγματικό χρόνο κ.λπ.

1.5

Ηθικά ζητήματα με την Τεχνητή Νοημοσύνη

- Περιβαλλοντικές επιπτώσεις: τα κέντρα δεδομένων τεχνητής νοημοσύνης χρησιμοποιούν πολλή ενέργεια και νερό. Αυτό συμβάλλει στις εκπομπές και ασκεί πίεση στους υδάτινους πόρους.
- Η παραγωγή υλικού βασίζεται σε σπάνιες πρώτες ύλες· αυτό επηρεάζει τα οικοσυστήματα
- Κίνδυνος αυξημένης παραπληροφόρησης στα αποτελέσματα της Τεχνητής Νοημοσύνης
- Απειλές για τα πνευματικά δικαιώματα και τα δικαιώματα δημιουργού
- Λογοκλοπή

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Δείτε το καθοδηγούμενο ηλεκτρονικό μάθημα [ΕΔΩ](#) (είναι δωρεάν!).
Εξερευνήστε επιπλέον χρήσιμο υλικό στην ιστοσελίδα μας: www.empower4digiline.eu

Μαθησιακή Ενότητα 2:

Τεχνητή Νοημοσύνη για καθηγητές (ξένων γλωσσών)

2.1

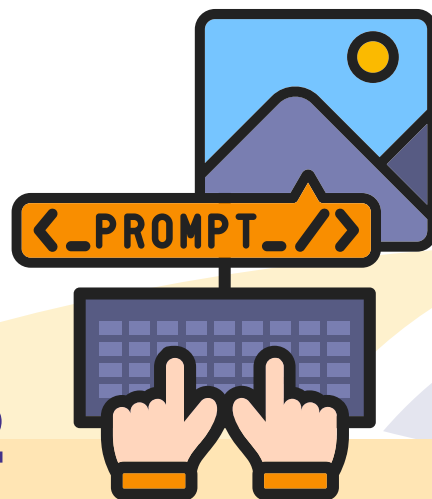
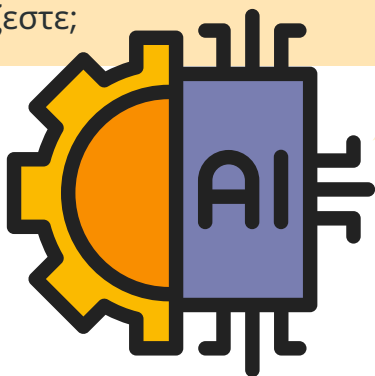
Εύρεση των καλύτερων εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης για εσάς και τους μαθητές σας

Μην μπερδεύεστε! Για να βρείτε τα εργαλεία που σας ταιριάζουν...

- Συμμετέχετε σε εκπαιδευτικά μαθήματα/ομάδες κοινωνικών μέσων για τη χώρα/γλώσσα σας
- Αφιερώστε έναν καθορισμένο (περιορισμένο) χρόνο για να ελέγξετε τις συζητήσεις/να δοκιμάσετε νέα εργαλεία

Αξιολογήστε κριτικά τα εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης!

- Θα λειτουργήσουν για εσάς/τους μαθητές σας;
- Είναι... εύχρηστα; προσβάσιμα; οικονομικά προσιτά;
- Παράγουν τα αποτελέσματα που χρειάζεστε;

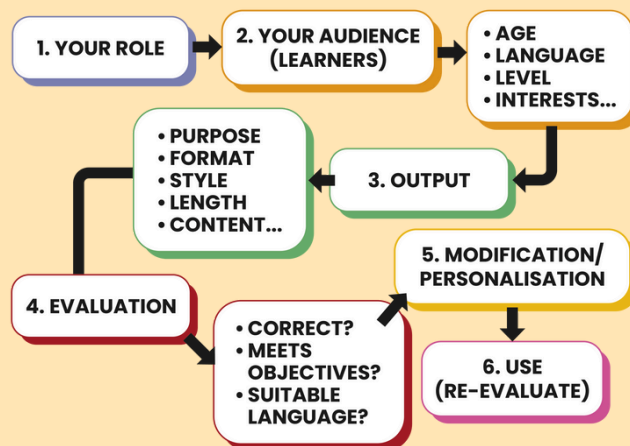

2.2

Γράφοντας καλές προτροπές Γενικές συμβουλές:

- Σχεδιάστε πρώτα – εξοικονομήστε χρόνο!
- Αποθηκεύστε καλές υποδείξεις για να τις χρησιμοποιήσετε ξανά/τροποποιήσετε
- Δημιουργήστε μια βιβλιοθήκη προτροπών σε συνεργασία με τους συναδέλφους

PROMPT WRITING IN A NUTSHELL

2.3

Τεχνητή Νοημοσύνη για τη διοίκηση

Εξοικονομήστε χρόνο και ενέργεια!

Χρησιμοποιήστε την Τεχνητή Νοημοσύνη για να βελτιστοποιήσετε τις διοικητικές εργασίες:

- ηλεκτρονικά μηνύματα, αναφορές, συστατικές επιστολές
- σχέδια μαθημάτων και μαθημάτων
- σύνταξη σημειώσεων, αναθεώρηση/σύνοψη κειμένων
- Μπορεί να χρειαστεί να επεξεργαστείτε τις εξόδους ΑΙ, αλλά τουλάχιστον η εργασία έχει ξεκινήσει.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Μην εισάγετε ποτέ προσωπικά στοιχεία στην Τεχνητή Νοημοσύνη! Προσθέστε τα μόνο αφού κατεβάσετε το προσχέδιο της Τεχνητής Νοημοσύνης.

2.5

Να είστε ο άνθρωπος στο δωμάτιο

Μην ανησυχείτε! Χρειάζονται ακόμα άνθρωποι για να...

- να δημιουργούν δεσμούς, να αλληλεπιδρούν με τους μαθητές με πιο προσωπικούς τρόπους
- παρακινούν, ενθαρρύνουν, στηρίζουν
- ενισχύουν την αλληλεπίδραση με άλλους μαθητές
- εξηγούν τις λεπτές αποχρώσεις και τα πράγματα που «απλώς λειτουργούν» στη γλώσσα

2.4

Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού

Χρησιμοποιήστε την Τεχνητή Νοημοσύνη για να δημιουργήσετε υλικό στοχευμένο στους μαθητές σας/στο θέμα που διδάσκετε. Δεν είστε σίγουροι τι είδους δραστηριότητες / υλικά θέλετε να χρησιμοποιήσετε; Ζητήστε από την Τεχνητή Νοημοσύνη να σας προτείνει μερικές και στη συνέχεια επιλέξτε αυτές που σας αρέσουν περισσότερο. Θα βρείτε πολλές ιδέες στο διαδικτυακό μάθημα εκμάθησης.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Σεβαστείτε τα πνευματικά δικαιώματα! Μην ανεβάζετε υλικό που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα;
Δείτε το καθοδηγούμενο ηλεκτρονικό μάθημα.
(Είναι δωρεάν!)

Εξερευνήστε επιπλέον χρήσιμο υλικό στην ιστοσελίδα μας:

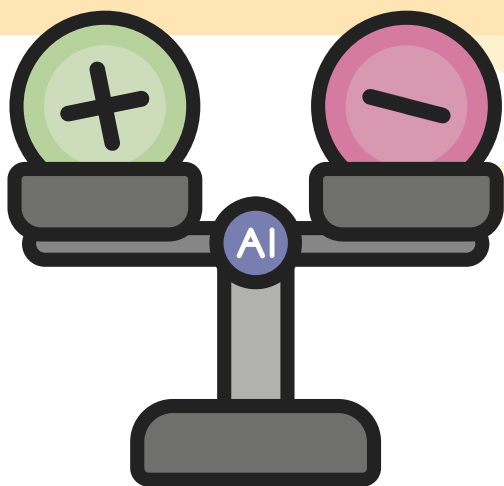
3.1

Πράγματα που πρέπει να έχετε υπόψη όταν χρησιμοποιείτε την Τεχνητή Νοημοσύνη

Η Τεχνητή Νοημοσύνη προσφέρει οφέλη, αλλά και κινδύνουςόπως:

- Προκαταλήψεις και στερεότυπα
- Παραισθήσεις, ψεύτικες ειδήσεις
- Γλωσσική προκατάληψη: προωθεί μια γλώσσα/ποικιλία έναντι άλλων
- Λογοκλοπή, παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων
- Ζητήματα περιβαλλοντικής βιωσιμότητας.

Δραστηριότητες στην τάξη που θα ευαισθητοποιήσουν τους μαθητές σχετικά με αυτά (και περισσότερα) υπάρχουν στο διαδικτυακό μάθημα.

3.2

Οφέλη από τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης στην εκμάθηση γλωσσών

- Υποστήριξη 24/7, όπου κι αν βρίσκεται ο μαθητής
- Εξατομικευμένη μάθηση, προσαρμοσμένη στις ατομικές ανάγκες
- Βελτιωμένη προσβασιμότητα για μαθητές με αναπηρίες
- Μειωμένο γλωσσικό άγχος· ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση και τη συνεργασία.

3.3

Υποστήριξη Εκπαιδευτικών για Μαθητές που Εργάζονται με Τεχνητή Νοημοσύνη

Οι εκπαιδευτικοί χρειάστηκε να...

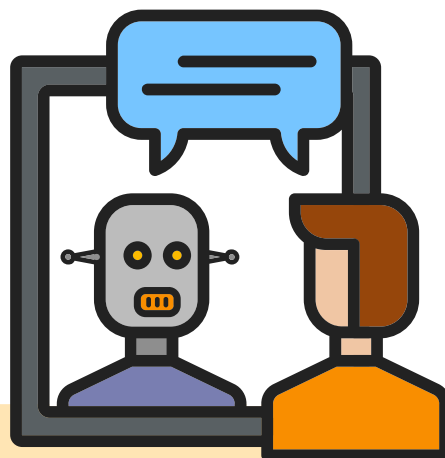
- καθοδηγήσουν τη συνολική μάθηση, διατηρώντας μια επισκόπηση του προγράμματος σπουδών
- παρέχουν κίνητρο, συναισθηματική υποστήριξη
- διδάξουν δεξιότητες υποκίνησης, κριτικής σκέψης

3.5

Ανεξάρτητη γλωσσική εξάσκηση με εξειδικευμένα εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης

Μερικά πιθανά εργαλεία προς χρήση (περισσότερα στο κεφάλαιο στο διαδίκτυο):

- γενική εκμάθηση γλωσσών: Duolingo, Talkpal, Ling, Babbel κ.λπ.
- προφορά και ομιλία: ChatGPT Voice, Gliglish, ELSA
- κατανόηση κειμένου (απλουστευμένα κείμενα, ασκήσεις): Diffit
- βοήθεια με τη γραφή, τη γραμματική και την ανατροφοδότηση: Grammarly και Quillbot

3.4

Γενικά εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης για ανεξάρτητη γλωσσική εξάσκηση

π.χ. ChatGPT, Copilot, Gemini...

ΑΛΛΑ: είναι σημαντικό να χρησιμοποιείτε την Τεχνητή Νοημοσύνη για να υποστηρίξετε τη μάθηση, όχι για να την αντικαταστήσετε!

Μερικοί τρόποι χρήσης της Τεχνητής Νοημοσύνης (πολλοί περισσότεροι στην ίδια την εκπαιδευτική ενότητα):

- δημιουργία λιστών λεξιλογίου, κουίζ, εργασιών με βάση εικόνες
- εξηγήσεις και ασκήσεις γραμματικής
- συζητήσεις μέσω παιχνιδιών ρόλων – για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ομιλίας / ακρόασης
- δημιουργία κειμένων ανάγνωσης με ερωτήσεις κατανόησης
- παροχή σχολίων σχετικά με τη γραφή

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Δείτε το καθοδηγούμενο ηλεκτρονικό μάθημα **ΕΔΩ** (είναι δωρεάν!).
Εξερευνήστε επιπλέον χρήσιμο υλικό στην ιστοσελίδα μας: **www.empower4digiline.eu**

empower4digiline.eu

[Empower4digiline](https://www.facebook.com/empower4digiline)

[empower4digilineproject](https://www.instagram.com/empower4digilineproject)

4.1

Πλαίσιο

Ορισμοί:

- Διαμορφωτική ανατροφοδότηση: συνεχής διαδικασία που βοηθά τους μαθητές να προοδεύσουν
- Συνοπτική ανατροφοδότηση: τελική αξιολόγηση στο τέλος ενός μαθήματος

Τα ψηφιακά εργαλεία μπορούν να προσφέρουν:

- Μείωση του φόρτου εργασίας των εκπαιδευτικών: προσφορά προσαρμοστικής αξιολόγησης στον πραγματικό κόσμο
- Υποστήριξη ποικίλων αναγκών μαθητών μέσω λειτουργιών προσαρμοστικότητας/ εξατομικευμένης μάθησης
- Διατήρηση της εμπλοκής και αποφυγή της κόπωσης στα κουίζ μέσω της ποικιλίας στη μορφή των κουίζ
- Βοήθεια στον εντοπισμό και την πρόληψη της απάτης

Σημαντικό!

- Προστατέψτε το απόρρητο των δεδομένων και ακολουθήστε τα πρότυπα κυβερνοασφάλειας
- Να είστε έτοιμοι να υποστηρίξετε τους μαθητές με περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες/πρόσβαση σε εργαλεία

4.2

Τι προσφέρουν τα ψηφιακά εργαλεία

Τα ψηφιακά εργαλεία ενισχύουν τη συνεργασία, τη δημιουργικότητα και τον γραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας. Μπορούν να προσφέρουν ανατροφοδότηση σε πραγματικό χρόνο, εξατομίκευση και προσαρμοστική μάθηση. Οι αυθεντικές αξιολογήσεις (π.χ. βιντεολόγια, συνεντεύξεις) προάγουν δεξιότητες στον πραγματικό κόσμο.

Ανατροφοδότηση

- Περιλαμβάνει εκτίμηση (έπαινο) και καθοδήγηση (coaching)
- Πιο αποτελεσματική όταν είναι έγκαιρη και εφαρμόσιμη
- Χρησιμοποιώντας ψηφιακά εργαλεία, οι εκπαιδευτικοί (και άλλοι) μπορούν να παρέχουν π.χ. σχόλια, επισημάνσεις ή φωνητικές σημειώσεις.

Αξιολόγηση

- Περιλαμβάνει αυτοαξιολόγηση, αξιολόγηση από ομοτίμους και αξιολόγηση από εκπαιδευτικούς, υποστηριζόμενη από ψηφιακά εργαλεία
- Η αυτοματοποιημένη βαθμολόγηση μπορεί να εξοικονομήσει χρόνο και να βελτιώσει τη συνέπεια

4.3

Ανατροφοδότηση και αξιολόγηση με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης

Οφέλη της Τεχνητής Νοημοσύνης:

- Βοηθά στη δημιουργία εργασιών, κουίζ, ρουμπρικών, σχολίων ανατροφοδότησης κ.λπ.
- Συντάσσει αποτελεσματικά τα σχόλια της έκθεσης αξιολόγησης
- Αυτοματοποιεί τη βαθμολόγηση απλών εργασιών, εξοικονομώντας χρόνο στον εκπαιδευτικό

Κίνδυνοι:

- Προκατάληψη πληροφόρησης
- Δεν είναι αρκετά ακριβής για αξιολογήσεις: αποφύγετε τη χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης για βαθμολόγηση υψηλού διακυβεύματος
- Ζητήματα απορρήτου δεδομένων: θα πρέπει πάντα να λαμβάνετε τη συγκατάθεση του μαθητή πριν από την εισαγωγή της εργασίας του.

Σχεδιασμός αξιολόγησης στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης:

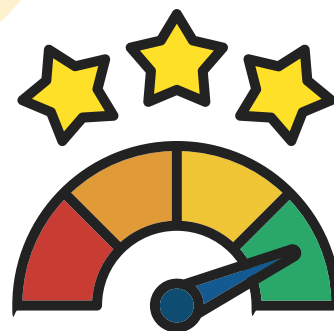
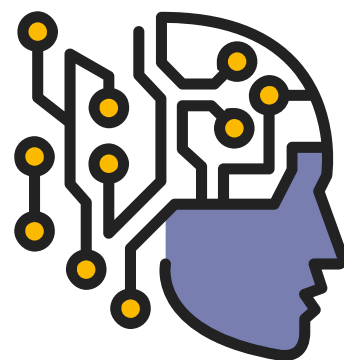
Τα παραδοσιακά τεστ ευνοούν την μηχανική μάθηση και τις τυποποιημένες απαντήσεις – ιδανικές για την Τεχνητή Νοημοσύνη, αλλά όχι για τους ανθρώπους. Χρειάζονται νέες προσεγγίσεις: για παράδειγμα, η κλίμακα αξιολόγησης Τεχνητής Νοημοσύνης του Furze, η οποία επιτρέπει διαφορετικούς βαθμούς χρήσης της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Πιθανές εργασίες που δεν απαιτούν τεχνητή νοημοσύνη:

Εξετάσεις με φυσική παρουσία, προσωπικές απαντήσεις, ερωτήσεις σχετικά με επίκαιρα / τοπικά ζητήματα

Αξιολογήσεις παράλληλα με την Τεχνητή Νοημοσύνη:

Έμφαση στη δημιουργικότητα, την κριτική σκέψη, την ενεργό χρήση της γλώσσας στην πραγματική ζωή

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Δείτε το καθοδηγούμενο ηλεκτρονικό μάθημα [ΕΔΩ](#) (είναι δωρεάν!).
Εξερευνήστε επιπλέον χρήσιμο υλικό στην ιστοσελίδα μας: www.empower4digiline.eu

Μαθησιακή Ενότητα 5:

Ψηφιακά εργαλεία για ανατροφοδότηση στη διδασκαλία γλωσσών

5.1α

Κατανόηση των ψηφιακών εργαλείων ανατροφοδότησης

α. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα

Πλεονεκτήματα:

- Η αυτοματοποιημένη ανατροφοδότηση σε πραγματικό χρόνο βελτιώνει την αποτελεσματικότητα της μάθησης
- Τα εργαλεία παρακολουθούν την πρόοδο και υποστηρίζουν εξατομικευμένες ρουμπρίκες
- Τα πολυμέσα και η ανατροφοδότηση από ομοτίμους υποστηρίζουν ποικίλα στυλ μάθησης
- Η ανώνυμη ανατροφοδότηση ενθαρρύνει την ειλικρινή αλληλεπίδραση μεταξύ συνομηλίκων.

Μειονεκτήματα:

- Μπορεί να μην έχει περιεχόμενο, εξατομίκευση και συναισθηματική υποστήριξη
- Κίνδυνος υπερβολικής εμπιστοσύνης και γλωσσικής προκατάληψης
- Η προσβασιμότητα και η διαδραστικότητα ενδέχεται να είναι περιορισμένες
- Συχνά απλοποιούν υπερβολικά τα σύνθετα σχόλια
- Μπορεί να δυσκολεύεται με την προφορά, την λεπτή γλώσσα.

Η σημασία της ανατροφοδότησης για τους μαθητές

Ανατροφοδότηση στην τάξη γλωσσών (και αλλού):

- Διευκρινίζει την κατανόηση και βοηθά στη βελτίωση των γλωσσικών δεξιοτήτων
- Ενισχύει την αυτοπεποίθηση και ενισχύει το κίνητρο
- Ενισχύει την επικοινωνία και ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή
- Βοηθά στην εξατομίκευση της μάθησης

5.1β

Κατανόηση των ψηφιακών εργαλείων ανατροφοδότησης

β. Συμβουλές για την επιλογή και χρήση ψηφιακών εργαλείων για την ανατροφοδότηση των μαθητών:

Η απλότητα και η προσβασιμότητα είναι το κλειδί, επομένως...

- Χρησιμοποιήστε γνωστές συσκευές (smartphones, υπολογιστές) για βασική ψηφιακή ανατροφοδότηση
- Άλλες επιλογές περιλαμβάνουν: εφαρμογές για υπολογιστές, επεκτάσεις προγράμματος περιήγησης, εφαρμογές ιστού, συνδυασμένες πλατφόρμες και άλλα
- Επιλέξτε εργαλεία με βάση την ηλικία, τις τεχνολογικές δεξιότητες και τους μαθησιακούς στόχους των μαθητών
- Αντιστοιχίστε τα εργαλεία με την δεξιότητα που αξιολογείται και το επίπεδο αυτονομίας: δώστε προτεραιότητα στην συμπερίληψη
- Διασφαλίστε το απόρρητο και την ασφάλεια των δεδομένων

5.2

Εργαλεία για ψηφιακή ανατροφοδότηση: γραμματική και γραφή

(Περισσότερα στην ηλεκτρονική ενότητα)

Write & Improve: Ανατροφοδότηση γραφής βασισμένη σε τεχνητή νοημοσύνη, ευθυγραμμισμένη με τις εξετάσεις Cambridge.

Google Classroom: επιτρέπει την ανατροφοδότηση πολυμέσων και την αλληλεπίδραση μεταξύ συνομηλίκων.

Talk and Comment: επέκταση Chrome για γρήγορη φωνητική ανατροφοδότηση μέσω συνδέσμων.

Kaizena: πρόσθετο των Εγγράφων Google για φωνητικά σχόλια, αποθηκευμένα μαθήματα και παρακολούθηση δεξιοτήτων.

5.4

Εργαλεία για ψηφιακή ανατροφοδότηση: ακρόαση/κατανόηση

Screencastify – οι εκπαιδευτικοί μπορούν να καταγράψουν σχόλια σε βιντεοσκοπήσεις (screencasts) της εργασίας των μαθητών. Αυτό τους επιτρέπει να εστιάζουν σε συγκεκριμένες πτυχές και είναι λιγότερο πιθανό να οδηγήσει σε παρεξηγήσεις.

Το Zoom και άλλα εργαλεία συσκέψεων θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιηθούν για αυτό.

5.3

Εργαλεία για ψηφιακή ανατροφοδότηση: ομιλία/προφορά

Audacity – οι εκπαιδευτικοί μπορούν να καταγράψουν/επεξεργάζονται τα σχόλια πριν τα μοιραστούν με τους μαθητές: επιτρέπει ταχύτερη και πιο εξατομικευμένη ανατροφοδότηση.

Mote – η επέκταση του Chrome με δυνατότητα λήψης επιτρέπει απεριόριστες φωνητικές σημειώσεις για την παροχή σχολίων σχετικά με την προφορά και την εργασία των μαθητών γενικότερα.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Δείτε το καθοδηγούμενο ηλεκτρονικό μάθημα **ΕΔΩ** (είναι δωρεάν!).
Εξερευνήστε επιπλέον χρήσιμο υλικό στην ιστοσελίδα μας: **www.empower4digiline.eu**

empower4digiline.eu

[Empower4digiline](https://www.facebook.com/empower4digiline)

[empower4digilineproject](https://www.instagram.com/empower4digilineproject)

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι, ωστόσο, μόνο του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Εκτελεστικού Οργανισμού Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA φέρουν ευθύνη γι' αυτές.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ: 2023-1-FI01-KA220-ADU-000153949

Όλοι οι πόροι του Empower 4 DigILinE διατίθενται με άδεια CC BY-NC-SA 4.0 DEED.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

6.1

Ένταξη, Ποικιλομορφία και Ισότητα

Ορισμοί:

- **Ποικιλομορφία:** διαφορές εντός μιας ομάδας (γλώσσα, πολιτισμός, τρόποι μάθησης, υπόβαθρο...)
- **Ένταξη:** δημιουργεί ένα περιβάλλον όπου όλοι οι μαθητές μπορούν να συμμετέχουν πλήρως και να αισθάνονται ότι υποστηρίζονται
- **Ισότητα:** εστιάζει στη δικαιοσύνη. Παρέχει εξατομικευμένη υποστήριξη ώστε κάθε μαθητής να μπορεί να πετύχει.
- **Το Φαινόμενο του Ματθαίου:** τα πρώιμα (μειονεκτήματα) επιδεινώνονται με την πάροδο του χρόνου, διευρύνοντας τα εκπαιδευτικά χάσματα. Η αντιμετώπιση της ανισότητας απαιτεί έγκαιρη παρέμβαση και εξατομικευμένη υποστήριξη.

6.2–6.6

Μερικά γρήγορα στοιχεία για τις Ειδικές Μαθησιακές Διαφορές (SLDs)

- **SLDs:** μια ποικιλία νευρολογικών και γνωστικών παθήσεων που επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο κάποιος μαθαίνει και επεξεργάζεται πληροφορίες – διαφορές, όχι αναπηρίες
- **Δυσλεξία, ΔΕΠΥ, δυσαριθμησία, αυτισμός, ψυχικές παθήσεις, κ.λπ.**
- **Συννοσηρότητα:** οι διαταραχές συχνά συνυπάρχουν. Τα άτομα βιώνουν πολλαπλές παθήσεις ταυτόχρονα. Απαιτούνται ολοκληρωμένες στρατηγικές αξιολόγησης και υποστήριξης.
- **Στην κοινωνία:** περίπου το **15–20%** των ανθρώπων έχουν SLD. Οι αριθμοί ποικίλλουν ανάλογα με τα εθνικά κριτήρια. Οι SLD (ειδικά η δυσλεξία και η ΔΕΠΥ) υπερεκπροσωπούνται στον πληθυσμό των φυλακών, αλλά και μεταξύ των αυτοδημιούργητων εκατομμυριούχων.
- **Στην εκπαίδευση:** οι μαθητές με SLD αντιμετωπίζουν υψηλότερους κινδύνους εγκατάλειψης του σχολείου και προβλημάτων ψυχικής υγείας.
- **Η αναγνώριση των SLD** είναι το κλειδί για μια συμπεριληπτική και ισότιμη εκπαίδευση. Η έγκαιρη αναγνώριση και η εξατομικευμένη υποστήριξη βοηθούν όλους τους μαθητές να ευδοκιμήσουν.
- **Οι εκπαιδευτικοί δεν είναι γιατροί,** αλλά μπορούν να διαδραματίσουν βασικό ρόλο στον έγκαιρο έλεγχο: να έχετε το νου σας στους μαθητές σας.

6.7

Αναγνώριση σημαδιών δυσλεξίας, ΔΕΠΥ και αυτισμού.

Μερικοί συνηθισμένοι δείκτες παρατίθενται παρακάτω.

Για την πλήρη λίστα, ανατρέξτε στην **ηλεκτρονική ενότητα μάθησης**.

Για τους τρόπους με τους οποίους η εκμάθηση γλωσσών ειδικότερα μπορεί να προκαλέσει προκλήσεις σε κάθε τύπο μαθητή, βλ. κεφάλαιο 6.9

Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)

(επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο τα άτομα αντιλαμβάνονται και αλληλεπιδρούν με τον κόσμο)

Μερικά σημάδια που πρέπει να γνωρίζετε:

- **Διαφορές στην κοινωνική επικοινωνία:** δυσκολίες στην ερμηνεία του τόνου, της γλώσσας του σώματος κλπ.
- **Διαφορές αισθητηριακής επεξεργασίας:** μπορεί να βρουν τα ερεθίσματα στα μαθήματα γλώσσας υπερβολικά και να χρειαστεί να αποσυρθούν, π.χ., από προφορικές πρακτικές

Άλλοι μαθητές μπορεί να αντιμετωπίζουν δυσκολίες με άλλους τύπους κοινωνικών, συναισθηματικών, συμπεριφορικών και σωματικών δυσκολιών.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να προσαρμόσουν τις στρατηγικές τους για να αντιμετωπίσουν όλες αυτές τις προκλήσεις.

Περισσότερα στην Ενότητα 7.

Δυσλεξία

(Διαφορές στη γλώσσα επεξεργασίας και γενικές πληροφορίες)

Μερικά σημάδια που πρέπει να γνωρίζετε:

- **Δεξιότητες αποκωδικοποίησης:** οι μαθητές δυσκολεύονται να προφέρουν νέες λέξεις ή να διαβάσουν στη γλώσσα-στόχο
- **Φωνολογική επίγνωση:** προβλήματα με την προφορά, ακουστικές διαφορές/ομοιότητες μεταξύ ήχων

ΔΕΠΥ

(Προβλήματα με τον προγραμματισμό, την οργάνωση, τη ρύθμιση των συναισθημάτων και τον έλεγχο των παρορμήσεων)

Μερικά σημάδια που πρέπει να γνωρίζετε:

- **Δυσκολία συγκέντρωσης:** οι μαθητές δυσκολεύονται να διατηρήσουν την προσοχή τους, ειδικά με επαναλαμβανόμενες ασκήσεις/ασκήσεις που δεν έχουν προσωπική σχέση.
- **Παρορμητικότητα:** οι μαθητές μπορεί να ξεκινήσουν μια εργασία πριν δοθούν όλες οι οδηγίες, με αποτέλεσμα λάθη/απογοήτευση

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Δείτε το καθοδηγούμενο ηλεκτρονικό μάθημα **ΕΔΩ** (είναι δωρεάν!).
Εξερευνήστε επιπλέον χρήσιμο υλικό στην ιστοσελίδα μας: **www.empower4digiline.eu**

Η μαθησιακή ενότητα 6 εξέτασε τα χαρακτηριστικά ορισμένων μαθητών με Ειδικές Μαθησιακές Διαφορές (ΕΜΔ).

Εδώ θα βρείτε μερικές προτάσεις για το πώς να τους υποστηρίξετε στα μαθήματα ξένων γλωσσών.

Πολλές περισσότερες πρακτικές ιδέες στο διαδικτυακό μάθημα!

7.1

Μαθητές με ΔΕΠΥ

- Χωρίστε τις εργασίες σε μικρότερα βήματα (μόνο ένα ή δύο βήματα κάθε φορά)
- Χρησιμοποιήστε οπτικές ενδείξεις (αριθμημένες λίστες, αναλύσεις εργασιών βήμα προς βήμα)
- Χρησιμοποιήστε κίνηση και πρακτικές δραστηριότητες

Μαθητές με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)

- Ελαχιστοποιήστε την αισθητηριακή υπερφόρτωση: μειώστε τον θόρυβο του περιβάλλοντος και τις περιττές περισπασμούς
- Χρησιμοποιήστε σαφή και κυριολεκτική γλώσσα: δώστε άμεσες, σαφείς οδηγίες με προβλέψιμες ρουτίνες.
- Ενσωματώστε οπτικές στρατηγικές: εικόνες, διαγράμματα, σημειώσεις με χρωματική κωδικοποίηση για την ενίσχυση της προφορικής διδασκαλίας. Παρέχετε γραπτά χρονοδιαγράμματα και λίστες ελέγχου για προβλεψιμότητα.

7.2

Μαθητές με δυσλεξία

- Οπτική υποστήριξη: παρέχετε μια θέση στην πρώτη σειρά με άμεση οπτική επαφή με τον εκπαιδευτικό και τον πίνακα
- Ελαχιστοποιήστε τους περισπασμούς: μειώστε τους οπτικούς περισπασμούς, προσφέρετε ακουστικά ακύρωσης θορύβου για ανεξάρτητη εργασία
- σαφείς οδηγίες: δώστε οδηγίες βήμα προς βήμα· χρησιμοποιήστε οπτικά βοηθήματα

7.3

Χαρισματικοί μαθητές

- Ενθαρρύνετε το βάθος και την πολυπλοκότητα: προσφέρετε δραστηριότητες επέκτασης, ερωτήσεις υψηλότερου επιπέδου σκέψης
- Επιτρέψτε την ανεξάρτητη και αυτορυθμιζόμενη μάθηση: παρέχετε δυνατότητα επιλογής εργασιών
- Αντιμετωπίστε την τελειομανία/τις συναισθηματικές προκλήσεις: δώστε έμφαση στην προσπάθεια έναντι της τελειότητας και ομαλοποιήστε τα λάθη

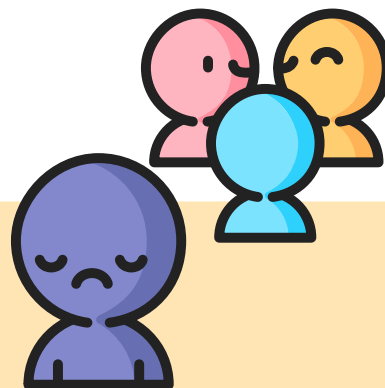
7.5

Μαθητές με σωματικές δυσκολίες

- Διασφάλιση φυσικής προσβασιμότητας στην τάξη: διευθετήστε ρυθμιζόμενα καθίσματα για εύκολη πρόσβαση, ελαχιστοποιήστε τα φυσικά εμπόδια
- Προσαρμόστε το διδακτικό υλικό: διαθέστε το σε πολλαπλές μορφές (ψηφιακές, ηχητικές, λογισμικό μετατροπής κειμένου σε ομιλία, Braille...)
- Προσφέρετε εναλλακτικές μεθόδους συμμετοχής: προφορικές και όχι γραπτές απαντήσεις, τροποποιήστε τους πρακτικούς πόρους...

7.4

Κοινωνικές, συναισθηματικές και συμπεριφορικές δυσκολίες

- Δημιουργήστε ένα ασφαλές και υποστηρικτικό μαθησιακό περιβάλλον με σαφείς προσδοκίες και απλούς και συνεπείς κανόνες
- Ενθαρρύνετε τη συναισθηματική ρύθμιση: επιτρέψτε στους μαθητές να εκφράσουν πώς αισθάνονται, διδάξτε και προωθήστε τεχνικές χαλάρωσης· παρέχετε διαλείμματα όταν χρειάζεται
- Υποστήριξη της κοινωνικής ανάπτυξης: χρήση δομημένης εργασίας σε ζεύγη και ομάδες· υπόδειγμα κατάλληλων στρατηγικών επικοινωνίας

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Δείτε το καθοδηγούμενο ηλεκτρονικό μάθημα **ΕΔΩ** (είναι δωρεάν!).
Εξερευνήστε επιπλέον χρήσιμο υλικό στην ιστοσελίδα μας: **www.empower4digiline.eu**

empower4digiline.eu

[Empower4digiline](https://www.facebook.com/empower4digiline)

[empower4digilineproject](https://www.instagram.com/empower4digilineproject)

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι, ωστόσο, μόνο του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Εκτελεστικού Οργανισμού Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA φέρουν ευθύνη γι' αυτές.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ: 2023-1-FI01-KA220-ADU-000153949

Όλοι οι πόροι του Empower 4 Digiline διατίθενται με άδεια CC BY-NC-SA 4.0 DEED.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Μαθησιακή Ενότητα 8:

Ψηφιακές στρατηγικές για προσβάσιμη εκπαίδευση

8.1

Διαδικτυακή μάθηση & διδασκαλία

Σύγχρονη:

εκπαιδευτικός και μαθητές ταυτόχρονα online

- + Αλληλεπίδραση σε πραγματικό χρόνο για ζωντανή ανατροφοδότηση και κοινότητα

- Δεν έχει ευελιξία

Ασύγχρονη:

Δεν υπάρχει ζωντανή αλληλεπίδραση μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών

- + Μελέτη με αυτορυθμό, αυτονομία

- Μειωμένη κοινωνική επαφή, πιθανή μείωση του κινήτρου

Θετικά

- Ευελιξία σε χρόνο, τοποθεσία
- Υποστηρίζει διαφορετικά στυλ μάθησης, ποικίλους μαθητές
- Ενθαρρύνει την ανεξαρτησία και την υπευθυνότητα του μαθητή
- Οι συμπεριληπτικές στρατηγικές (π.χ. πολλαπλές μορφές περιεχομένου, προσβάσιμα εργαλεία) μπορούν να ενισχύσουν τη συμμετοχή

Αρνητικά

- Μειωμένη προσωπική αλληλεπίδραση (ιδιαίτερα προβληματικό στην εκμάθηση γλωσσών)
- Το «ψηφιακό χάσμα» – ορισμένοι μαθητές δεν διαθέτουν εργαλεία και δεξιότητες για να συμμετάσχουν

Λύσεις:

Πρέπει να αντιμετωπίσει τεχνικά, κοινωνικά και προσβασιμότητα εμπόδια.

Προσιτότητα

Επιτρέπει σε όλους τους μαθητές (συμπεριλαμβανομένων εκείνων με αναπηρίες) να ασχοληθούν με το περιεχόμενο

Βασικά εργαλεία:

- Υπότιτλοι, εναλλακτικό κείμενο, σαφής γλώσσα, πολλαπλές μορφές περιεχομένου
- Ενσωματωμένες λειτουργίες προσβασιμότητας, π.χ. στο Microsoft Word και το PowerPoint

Για την υποστήριξη διαφορετικών ταχυτήτων/στυλ μάθησης:

Σαφής δομή μαθημάτων, ποικιλία μέσων, διαδραστικές επιλογές.

8.2

Μικτή μάθηση & διδασκαλία

Συνδυάζει δια ζώσης και ψηφιακές μορφές:

Ευέλικτη, διαδραστική

Θετικά:

Υποστηρίζει ποικίλα στυλ μάθησης, αυτορυθμιζόμενη πρόοδος

Αρνητικά:

Διαχείριση μεταβάσεων, ψηφιακή πρόσβαση

Λύσεις:

- Σαφής δομή μαθήματος
- Προσβάσιμα υλικά
- Τεχνική υποστήριξη

Μερικές αποτελεσματικές στρατηγικές

Ανεστραμμένη τάξη:

Οι μαθητές μελετούν τη θεωρία στο διαδίκτυο και στη συνέχεια την εφαρμόζουν στις δραστηριότητες της τάξης.

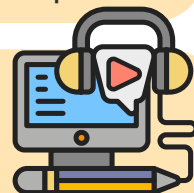
Μικρο-μάθηση:

Σύντομες, στοχευμένες διαδικτυακές ενότητες - ενισχύουν την ευελιξία και τη διατήρηση των γνώσεων.

Πρόσωπο με πρόσωπο:

- Για ενεργή, συνεργατική μάθηση
- Η συνεχής ανατροφοδότηση και στις δύο φάσεις υποστηρίζει την πρόοδο

Υβριδική μάθηση

Μαθητές στην τάξη και ταυτόχρονα online:

Σύγχρονη/ασύγχρονη μάθηση ανάλογα με το περιεχόμενο και τις ανάγκες του μαθητή

Θετικά:

Κάλυψη ατομικών αναγκών, αυτοκατευθυνόμενη μάθηση

Αρνητικά:

Σχεδιασμός και δομή, προσβασιμότητα και συμπερίληψη

Λύσεις:

- Σχεδιασμός για τη διασφάλιση ισορροπίας, προσβασιμότητας και σαφούς δομής
- Στρατηγικές υποστήριξης: σαφείς στόχοι, τακτική επαφή και ανατροφοδότηση, προσβάσιμα εργαλεία

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Δείτε το καθοδηγούμενο ηλεκτρονικό μάθημα [ΕΔΩ](#) (είναι δωρεάν!).

Εξερευνήστε επιπλέον χρήσιμο υλικό στην ιστοσελίδα μας: www.empower4digiline.eu

9.1

Τι είναι ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας;

- Ικανότητα **κριτικής** πρόσβασης, ανάλυσης, αξιολόγησης, δημιουργίας και κοινοποίησης περιεχομένου πολυμέσων
- Βοηθά τους χρήστες να αναγνωρίζουν την προκατάληψη, την παραπληροφόρηση και τις κρυφές επιρροές (π.χ. αλγόριθμοι, διαφημίσεις)
- Επιτρέπει την ενημερωμένη, ασφαλή και υπεύθυνη χρήση των μέσων ενημέρωσης

Βασικές δεξιότητες:

- Κριτική σκέψη, επίγνωση του τρόπου λειτουργίας των ψηφιακών μέσων
- Διαχείριση ψηφιακού αποτυπώματος
- Δυνατότητα επαλήθευσης πηγών, αποφυγή απάτης

9.2

Μερικές συμβουλές για τη διδασκαλία του Γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας

- Προσδιορίστε τις συνήθειες των μαθητών στα μέσα ενημέρωσης και αξιολογήστε τις αδυναμίες τους (βλ. 9.3)
- Ξεκινήστε με βασικά (π.χ. προκατάληψη) και στη συνέχεια προχωρήστε σε σύνθετα θέματα (π.χ. παραπληροφόρηση)
- Χρησιμοποιήστε αυθεντικό, κατάλληλο για το επίπεδο υλικό, με πρακτικά, σχετικά παραδείγματα
- Ενθαρρύνετε την κριτική σκέψη μέσω συζητήσεων, ασκήσεων επαλήθευσης γεγονότων κ.λπ.

Υπάρχουν πολλές πρακτικές συμβουλές για δραστηριότητες που θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε με τους μαθητές σας στο διαδικτυακό μάθημα.

9.3

Αξιολόγηση της επικοινωνιακής παιδείας στην τάξη σας

Μερικές πιθανές δραστηριότητες για την αξιολόγηση δεξιοτήτων:

Κουίζ για ψεύτικες ειδήσεις

- Ανάλυση μέσω ενημέρωσης και επαλήθευση πηγών
- Δημιουργία περιεχομένου από τους μαθητές
- Αναγνώριση προκατάληψης και συναισθηματικής χειραγώγησης
- Κουίζ εικόνων για τη διάκριση μεταξύ πραγματικών και δημιουργημένων από τεχνητή νοημοσύνη γραφικών

Το γνωρίζατε; Το έργο Empower δημιουργεί επίσης ένα διαδικτυακό παιχνίδι Ψηφιακής Ανθεκτικότητας, το οποίο καλύπτει πολλά από αυτά τα θέματα.

Είναι κατάλληλο για μαθητές ξένων γλωσσών (και οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο) από επίπεδο A2/B1 και άνω, και θα υπάρχει επίσης ένας οδηγός για τον καθηγητή με υποστηρικτικό υλικό, επιπλέον δραστηριότητες κ.λπ.

Περισσότερες λεπτομέρειες στον ιστότοπό μας (Νοέμβριος/Δεκέμβριος 2025)

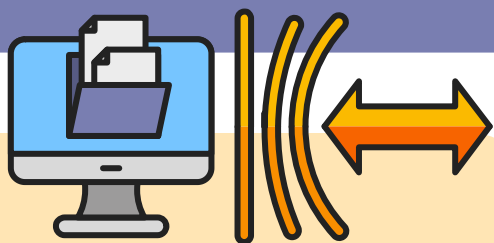

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Δείτε το καθοδηγούμενο ηλεκτρονικό μάθημα [ΕΔΩ](#) (είναι δωρεάν!). Εξερευνήστε επιπλέον χρήσιμο υλικό στην ιστοσελίδα μας: www.empower4digiline.eu

Μαθησιακή Ενότητα 10:

Ψηφιακή ανθεκτικότητα

10.1

Τι είναι η ψηφιακή ανθεκτικότητα;

Η ικανότητα να:

- Προσδοκώ
 - Προσαρμόζομαι σε
 - Συνέρχομαι από
- } Ψηφιακές προκλήσεις

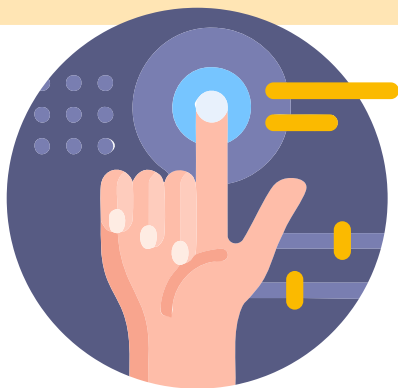
Υποστηρίζει την ψυχική υγεία & την ισορροπημένη χρήση των μέσων ενημέρωσης.

Βασικές δεξιότητες:

- Αναστοχασμός
- Αυτορρύθμιση
- Ανοιχτότητα στην ψηφιακή αλλαγή

Κίνδυνοι:

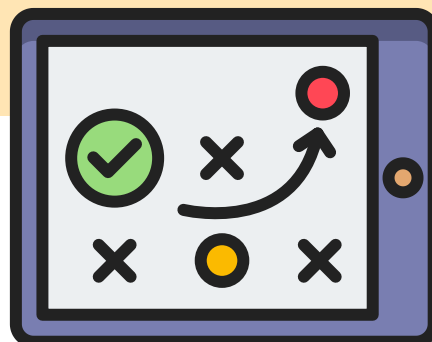
- Στρες
- Εθισμός
- Κοινωνική απομόνωση

10.2

Στρατηγικές για την οικοδόμηση ψηφιακής ανθεκτικότητας

- Χρησιμοποιήστε την ενσυνειδητότητα και μικρά διαλείμματα για να βοηθήσετε στη διαχείριση του ψηφιακού στρες
- Ορίστε όρια επικοινωνίας και ρουτίνες ψηφιακής αποτοξίνωσης
- Ενθαρρύνετε την αναλογική μάθηση, την αυτοφροντίδα και την κοινωνική αλληλεπίδραση
- Χρησιμοποιήστε εργαλεία όπως το Forest ή το Freedom για να παρακολουθείτε τον χρόνο που περνάτε μπροστά στην οθόνη.

10.3

Δεξιότητες που απαιτούνται για την ψηφιακή ανθεκτικότητα

Οι **παράγοντες άγχους** περιλαμβάνουν:

- Υπερφόρτωση πληροφοριών
- Συνεχή διαθεσιμότητα

Οι **ενισχυτές** άγχους περιλαμβάνουν FOMO (“fear of missing out”), αυτο-πίεση

Η **ανθεκτικότητα** πρέπει να αναπτύσσεται συνεχώς με:

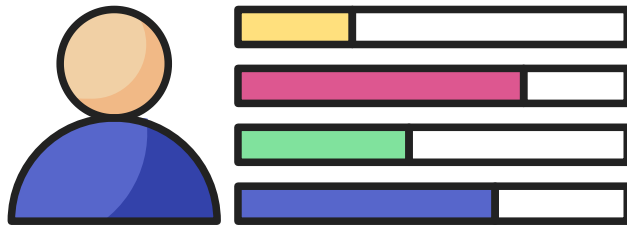
- Δια βίου μάθηση
- Αυτογνωσία
- Ανοιχτότητα στην ψηφιακή αλλαγή

Βασικές δεξιότητες:

- Εργαλειακές (π.χ. ψηφιακή αποτοξίνωση, διαχείριση χρόνου)
- Ψυχικές (π.χ. νοοτροπία, αποδοχή)
- Αναγεννητικές (π.χ. ηρεμία, αναλογική ισορροπία)

Βασικές στρατηγικές:

- Τακτικά αντίγραφα ασφαλείας δεδομένων, ψηφιακή αποτοξίνωση, προσεκτική χρήση τεχνολογίας
- Δημιουργήστε υποστηρικτικά δίκτυα — προσωπικά και επαγγελματικά — για κοινή ανθεκτικότητα
- Αναλογιστείτε τακτικά τις ψηφιακές συνήθειες, τα συναισθήματα και τις επιπτώσεις στη ζωή

10.4

Ενσωμάτωση της ψηφιακής ανθεκτικότητας στη διδασκαλία γλωσσών

- Διδάξτε τεχνικές, προσωπικές και κοινωνικές ψηφιακές δεξιότητες παράλληλα με τη γλώσσα
- Χρησιμοποιήστε ομαδικά έργα, έρευνα και παρουσιάσεις για να εξερευνήσετε ψηφιακά θέματα
- Συμπεριλάβετε ασκήσεις ενσυνειδητότητας, διαχείρισης άγχους και αυτορρύθμισης

Το γνωρίζετε; Το έργο Empower δημιουργεί επίσης ένα διαδικτυακό παιχνίδι Ψηφιακής Ανθεκτικότητας, το οποίο καλύπτει πολλά από αυτά τα θέματα.

Είναι κατάλληλο για μαθητές ξένων γλωσσών (και οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο) από επίπεδο A2/B1 και άνω, και υπάρχει ένας οδηγός για τον καθηγητή με υποστηρικτικό υλικό, επιπλέον δραστηριότητες κλπ.

Περισσότερες λεπτομέρειες στον ιστότοπό μας (Οκτ/Νοέμβριος 2025)

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Δείτε το καθοδηγούμενο ηλεκτρονικό μάθημα **ΕΔΩ** (είναι δωρεάν!).
Εξερευνήστε επιπλέον χρήσιμο υλικό στην ιστοσελίδα μας: **www.empower4digiline.eu**